

POHJOISEN KESKI-SUOMEN TYÖLLISYYSALUE OSAVUOSIKATSAUS Q3/2025 (1.7.-30.9.2025)

"Aina askel edellä! Tehdään työstä tärkeä!"

Toiminnan kokonaiskuva ja syksyn painopisteet

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue on edennyt vuoden kolmannella neljänneksellä vakiinnuttamisen vaiheesta kohti kehittämistä ja toiminnan syventämistä. Kesän ja alkusyksyn aikana painopiste on ollut asiakastyön sujuvoittamisessa, suunnitelmavelan purkamisessa ja paikallisen palvelumallin jalkauttamisessa.

Asiakaspalvelu on organisoitu kuntakohtaisesti ja työllisyysasiantuntijat ovat löytämässä rooliaan osana kuntien elinvoimatyötä. Tämä on lisännyt paikallistuntemusta ja mahdollistaa tulevaisuudessa joustavan yhteistyön työnantajien, oppilaitosten ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

Samalla on käynnistetty useita kehittämistoimia, joiden tavoitteena on parantaa palveluiden laatua, yhdenvertaisuutta ja vaikuttavuutta. Syksyn aikana erityinen paino on tiedolla johtamisen työvälineiden käyttöönotossa sekä Power BI -raportoinnin pilotoinnissa johdon ja esihenkilöiden tueksi. Tiedolla johtamisen kehittämistyöhön liittyen on Pohjoisen ja Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueet solmimassa palveluhankintasopimuksen Jyväskylän ja Muuramen työllisyysalueen kanssa Jyväskylän tiedolla johtamisen raportointikäytänteiden hyödyntämisestä myös Pohjoisen ja Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueella.

Työllisyystilanne ja ajankohtaiset ilmiöt

Syyskuun 2025 lopussa Keski-Suomessa oli yhteensä noin 16701 työtöntä työnhakijaa, mikä on noin 8,5 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella oli syyskuun 2025 lopussa yhteensä 3847 työtöntä työnhakijaa, mikä on noin 8,4 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueella työttömyysaste vaihtelee merkittävästi kunnittain. Korkeimmat luvut ovat edelleen Äänekoskella (13,9 %) ja Saarijärvellä (14,1 %), kun taas esimerkiksi Laukaassa ja Uuraisilla työttömyys on pysynyt maakunnan keskiarvoa (13,2 %) alempana. (Laukaa 11,0 % ja Uurainen 10,3 %).

Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys ovat keskeisiä haasteita, mutta kolmannen kvartaalin aikana on nähty merkkejä siitä, että työllistymisen tukemiseen tähtäävät toimet alkavat purra. Työnvälityksen ja valmennuspalveluiden käytänteet ovat kehittyneet ja erityisesti nuorten kohdalla on saatu aikaan useita onnistuneita työllistymisiä yhteistyössä oppilaitosten ja työnantajien kanssa.

Muutosturvatilanteet ovat jatkuneet, mutta työnantajayhteistyön tiivistäminen on mahdollistanut nopeampaa reagointia ja uusien työpaikkojen löytymistä irtisanotuille.

Työnantaja- ja yrityspalveluiden tekemät työnantaja- ja yrityskäynnit ovat osoittaneet, että piilotyöpaikkoja on tarjolla aiempaa enemmän. Tämä muutos antaa toiveita siitä, että työmarkkinoiden tilanne alkaisi pikkuhiljaa piristymään.

Talous ja kustannusseuranta

Työllisyysalueen vuosibudjetti 7,83 miljoonaa euroa on kolmannen neljänneksen lopussa toteutunut ennakoidusti.

- Yhteisten yleisten kustannusten toteuma on 3 miljoonaa euroa (64,1 % koko vuoden budjetista).
- Aiheuttamisperiaatteen mukaisten kustannusten toteuma on 1,9 miljoonaa euroa (60,9 % koko vuoden budjetista).

Talous on kokonaisuutena pysynyt hallinnassa, vaikka kuntakohtaiset erot aiheuttavat edelleen seurantatarvetta. Suurin haaste liittyy siihen, että palveluiden käyttöä ei voida sitoa asiakkaan kotikuntaan, mikä vaatii tarkkaa kustannusten seurantaa ja ennakkointia.

Keskeiset kehittämissuunnat ja tulokset

- **Tiedolla johtamisen käyttöönotto:** Power BI -raportointia kehitetään osaksi työllisyysalueen tietotuotantoa
- **Suunnitelmavelan purkaminen:** Suunnitelmavelkaa on saatu purettua ja syyskuun lopussa 53,2 % asiakkaiden suunnitelmista oli ajan tasalla.
- **Henkilöstön osaamisen vahvistaminen:** Työnohjausta on jatkettu, ja henkilöstö on osallistunut mm. palveluohjauksen, monialaisen työn ja muutosturvan koulutuksiin.
- **Työnantajayhteistyön kehittäminen:** Työnantajayhteistyötä on lisätty kaikissa työllisyysalueen kunnissa aktiivisten yritys- työnantajakäyntien muodossa.
- **Asiakaspalvelun saavutettavuus:** Kasvokkainen asiakaspalvelu toimii kaikissa kunnissa ja puhelinpalvelun vastaamisaika on pysynyt lyhyenä.

Ilmiöteot ja vaikuttavuus

Kolmannen kvartaalin aikana on tehty useita konkreettisia ilmiötekoja, joilla on vahvistettu työllisyysalueen vaikuttavuutta ja kehitetty palveluita vastaamaan alueen muuttuviin tarpeisiin:

- **Muutosturvayhteistyö:** Työllisyysalue on toiminut aktiivisena kumppanina useissa alueellisissa muutostilanteissa. Yhteistyössä työnantajien, oppilaitosten ja ELY-keskuksen kanssa on rakennettu ennakoivia ratkaisuja irtisanottujen uudelleentyöllistämiseksi.
- **Työnantajayhteistyö:** Kuntavastinparityö on aloitettu. Kuntavastinparityön kautta kuntien yritykset ja työnantajat saavat tuekseen oman nimetyn työllisyysasiantuntijan. Tämä edesauttaa työnantajien näkökulmasta julkisten työnvälityspalveluiden saavutettavuutta.
- **Tiedolla johtamisen vahvistaminen:** Ensimmäiset Power BI -koontiraportit tullaan ottamaan käyttöön alkuvuodesta 2026 päätöksenteon ja resurssien kohdentamisen tueksi. Tämä parantaa toiminnan läpinäkyvyyttä ja auttaa tunnistamaan vaikuttavimmat palvelut.

Vaikuttavuuden kannalta keskeistä on, että työllisyysalueen toimet ovat alkaneet näkyä asiakastyön tuloksissa: työnvälityksen läpimenoaika on lyhentynyt, asiakkaiden palveluun pääsy nopeutunut ja työnantajakäynneiltä saatu työnantajien palaute palvelun sujuvuudesta on hyvällä tasolla.

Henkilöstö ja työhyvinvointi

Työllisyysalueen henkilöstö on siirtynyt kuntien palveluksesta työllisyysalueen organisaatioon vuoden 2025 alussa. Henkilöstörakenne on kokonaisuutena vakiintunut, mutta toiminnan käynnistyminen ja yhteisten käytäntöjen luominen ovat vaatineet paljon sisäistä työtä ja vuoropuhelua.

Henkilöstölle ei ole vielä toteutettu ensimmäistä pulssi-kyselyä, mutta sen toteutus on suunnitteilla loppuvuodelle 2025 tai alkuvuoteen 2026. Keskusteluissa on noussut esiin sekä tyytyväisyyttä uuden organisaation mahdollisuuksiin että toiveita selkeämmästä työnjaosta ja roolituksesta.

Tasopalkkajärjestelmään siirtyminen on aiheuttanut henkilöstön keskuudessa keskustelua erityisesti sen vuoksi, että palkkojen harmonisointi toteutetaan vaiheittain ja vie useamman vuoden. Tämä on herättänyt epävarmuutta ja vertailua työntekijöiden välillä. Aihetta on käsitelty avoimesti henkilöstöinfoissa ja tiimien keskusteluissa. Tavoitteena on varmistaa, että tulevaisuudessa työllisyysalueella on oikeudenmukainen ja läpinäkyvä palkkausjärjestelmä.

Tuloskortin näkymä kolmannella kvartaalilla, tilanne Q3/2025

Työn ja tekijän kohtaaminen: Työnantajayhteistyö vahvistunut, mutta avoimien työpaikkojen määrä pysyy alhaisena. Piilotyöpaikkojen määrä näyttäisi yrityskäyntien tulosten perusteella hieman kasvaneen.

Oikea-aikaiset palvelut: Suunnitelmavelkaa purettu tehokkaasti. Palvelujen saatavuus parantunut kaikissa kunnissa.

Osaava ja motivoitunut henkilöstö: Infoja ja koulutuksia toteutettu aktiivisesti.

Tasapainoinen talous: Toteuma etenee suunnitellusti, mutta kuntakohtainen aiheuttamisperiaatteen kustannusjakauma vaatii jatkuvaa seurantaa.

Tiedolla johtaminen: Power BI -raportointia kehitetään tiedolla johtamisen asiantuntijan toimesta.

Yhteenveto ja seuraavat askeleet

Kolmannen kvartaalin aikana Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue on siirtynyt rakentamisen vaiheesta kohti toimintojen syventämistä ja laadun kehittämistä. Toimintamallit ovat vakiintumassa, ja asiakaspalvelun rakenteita kehitetään tukemaan paremmin kuntien elinvoimatyötä.

Loppuvuoden painopisteet ovat:

- Tiedolla johtamisen työkalujen laajentaminen ja raportoinnin käyttöönotto
- Palveluiden vaikuttavuuden mittareiden kehittäminen
- Työnantajayhteistyön vahvistaminen
- Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen
- Vuoden 2026 toiminnan ja talouden suunnittelu

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue jatkaa määrätietoista työtä sen varmistamiseksi, että työnhakijat ja työnantajat kohtaavat sujuvasti ja että alueen elinvoima vahvistuu kestävästi.